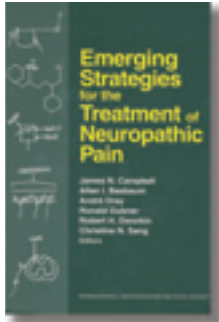

Nyttig om nevropatisk smerte

Campbell JN, Basbaum AI, Dray A et al, red.
Emerging strategies for the treatment of neuropathic pain
 514 s, tab, ill. Seattle, WA: IASP Press, 2006.
 Pris USD 80
 ISBN 0-93109261-2

Boken er et resultat av et fem dagers møte i 2005 mellom eksperter på nevropatisk smerte, både basalforskere og kliniske forskere. Formålet var å diskutere hvilke muligheter man har i fremtiden til å utvikle nye behandlingsmåter

for nevropatisk smerte. Kapitlene er hovedsakelig skrevet før møtet og blitt rettet etter diskusjoner under møtet. Fire kapitler er skrevet på basis av gruppediskusjoner. Boken er delt i fire hoveddeler, som omhandler det perifere nervesystemet, sentralnervesystemet, sykdomsspesifikke aspekter samt målemetoder og ny teknologi. Disse dekker alle felt av nevropatisk smerte, både resultater av basalforskning samt kliniske funn og forskning. Her presenteres alle teknikker som brukes både i forskningen og i den kliniske utredningen av pasienter.

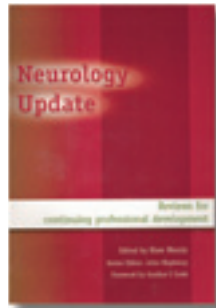
Målgruppen er primært spesialisert fagpersonell som arbeider enten med forskning på mekanismer for nevropatisk smerte eller med smertebehandling, men også alle som ønsker en detaljert oppsummering av hvilke mekanismer som er kjent per i dag. Boken er skrevet på bakgrunn av det store problemet som nevropatisk smerte representerer på verdensbasis og hvor omfanget av problemet først er blitt tilstrekkelig erkjent de senere år.

For den rette målgruppen vil denne boken fortone seg først og fremst som en inspirasjonskilde og som et oppdatert oppslagsverk vedrørende alle aspekter ved nevropatisk smerte, men med stor vekt på mekanismer. I to av hovedkapitlene oppsummeres hva som er konsensus og hva som fortsatt er å regne som mål for videre forskning. Boken er skrevet av spesialister og hovedsakelig for spesialister. Boken er meget omfattende, men for den rette målgruppen anbefales den på det varmeste.

Ellen Jørum
 Klinisk neurofysiologisk laboratorium
 Rikshospitalet

Neurologisk oppdatering?

Morris H, red.
Neurology update
 Reviews for continuing professional development. 344 s, tab, ill. Oxford: Radcliffe, 2006. Pris GBP 45
 ISBN 1-85775-722-X

Dette er en samling av oversiktsartikler innen neurologi. Artiklene har alle vært trykt i tidskriftet *Postgraduate Medical Journal* de senere årene. Boken inngår i en serie som dekker flere ulike medisinske

spesialiteter. Feltene som omhandles er epilepsi, infeksjonssykdommer, neurodegenerative og nevroinflammatoriske lidelser og hjerneslag. Hvert av disse feltene dekkes av 4–6 oversiktsartikler med tilsynelatende tilfeldig sammensatte temaer. Eksempelvis dekkes infeksjonsdelen av artikler om henholdsvis subakutt skleroserende panencefalitt, tuberkulose, viral encefalitt og akutt disseminert encefalomyelitt. Layouten er enhetlig, tekstmassen brytes kun av tekstbokser med oppsummeringer samt enkelte tabeller. Teksten i alle bokser og tabeller har samme font og størrelse som den øvrige tekstmassen, noe som gir et visuelt veldig ensformig inntrykk. Det er svært få illustrasjoner, hovedsakelig i form av CT- og MR-bilder. Noen av disse gjengis med dårlig teknisk kvalitet. Det er fyldige referanselister og en utfyllende indeks som gjør boken brukervennlig som oppslagsverk.

Bakgrunnen for boken er den rivende utviklingen som har skjedd innen neurologi de siste 20 årene. Nettopp dette blir også bokens store svakhet. Det er ingen opplysninger i boken om når de ulike artiklene har stått på trykk i *Postgraduate Medical Journal*, men referanselistene antyder at flere av dem ikke er så oppdaterte som man skulle ønske i et fag som utvikler seg raskt. Et Internett-søk viser for eksempel at kapitlet om farmakologisk behandling av Parkinsons sykdom ble akseptert for publisering i 1999. Artikkelen inneholder ingen referanser yngre enn dette årstallet. Kapitlet om trombolysing i hjerneslagbehandling er likeledes en ubearbeidet versjon av en artikkel opprinnelig trykt i 2000, med siste referanse fra 1999.

Det er vanskelig å se for seg hvem som vil ha særlig nytte av denne boken. Selve ideen om å sette sammen et generelt medisinsk tidsskrifts samtlige oversiktsartikler med fellesnevneren «neurologi» fra de siste årene, gir et svært tilfeldig utvalg av emner. Dette gjør boken uegnet som både basal og videregående lærebok. For den som søker

oppdatert kunnskap innen et fag i svært rask utvikling, er det utilfredsstillende å lete i opptil sju år gamle artikler. Det finnes langt bedre alternativer både når det gjelder lærebøker og oppdaterte oversikter innen neurologifaget.

Are Brean
 Nevrologisk avdeling
 Sykehuset i Vestfold

Sykefravær og rehabilitering

Upmark M, Edlund C, red.
Den komplekse sjukfrånvaron
 185 s, tab, ill. Lund: Studentlitteratur, 2006.
 Pris SEK 224
 ISBN 91-44-00722-1

Sverige, som Norge, har et høyt sykefravær. Dette er til stor bekymring for velferdsøkonomien, og er et stadig tilbakevendende tema i mediene. Behandlerne vet ikke hva og hvordan de skal behandle, og de

sykmeldte selv er fortvilte. Forskningsbevilgningene er små, men allikevel gjøres det en del ny og interessant forskning.

Antologien som Upmark & Edlund har redigert, er en samling artikler fra svenske forskere om sykefravær. Variasjonen i artiklene er stor. De første tar opp legers sykmeldingspraksis, saksbehandlernes arbeid og rehabilitering sett fra primærlegens ståsted. Spesielt artikkelen om saksbehandlernes arbeid er interessant for leger, fordi de fleste (tror jeg) er lite kjent med de problemer saksbehandlerne møter i sitt arbeid og hvordan de tar sine beslutninger. Deretter kommer artikler med en kvalitativ tilnærming – om skjult alkoholisme blant de sykmeldte, prosessen frem til uførepensjon, hindre for å komme tilbake i jobb, rehabilitering fra pasientens perspektiv samt rehabilitering av unge innvandrere. Til sist kommer tre kapitler med et lærebokpreg, to om helseøkonomiske aspekter på rehabilitering og regionale forskjeller i «uhelse», og ett om medikaliseringen av samfunnet.

Det tas opp svært ulike temaer, og redaktørene prøver verken å gi et dekkende bilde av eller å forklare det høye sykefraværet. Som de selv skriver, er den ikke ment å være en lærebok, men heller en rekke relevante artikler for å belyse hvor kompleks sykefraværet er. Boken kan neppe bli pensum i noen utdanning, men for behandlere som er mye i kontakt med sykmeldte og personer i rehabilitering, er den interessant og givende på grunn av sin bredde. Leger vil ha glede av artiklene om saksbehandlernes arbeid og om pasientens per-